در پی عدم توجه مسئولان؛

نشستن غبار فراموشی بر احیای محلات و خانه‌های قدیمی همدان

سپهرغرب، گروه گردشگری – شهره کرمی: در گفت‌وگو با عضو هیئت‌علمی دانشگاه بوعلی سینا همدان مشخص شد؛ نه‌تنها حفظ خانه‌های قدیمی بلکه حفاظت از محله‌های قدیمی همدان مورد توجه قرار نگرفته و غبار فراموشی بر پرونده احیای آن‌ها نشسته است.

خانه‌های تاریخی جزء مهمی از میراث فرهنگی یک جامعه به‌شمار می‌روند. آن‌ها داستان‌ها و ویژگی‌های تاریخی را از نسل‌های گذشته به آینده منتقل می‌کنند و هویت فرهنگی یک قوم یا ناحیه را نمایان می‌سازند. از طرفی این خانه‌ها نمونه‌های بارزی از هنر و معماری دوره‌های مختلف تاریخ هستند. با بررسی این بناها، می‌توان به شیوه‌های ساخت، مصالح، تزئینات و سبک‌های معماری مختلف پی برد. این بناها می‌توانند به‌عنوان جاذبه‌های گردشگری برای مناطق محلی درآمدزایی داشته باشند و به رونق اقتصادی آنجا کمک کنند. همچنین منابع ارزشمندی برای پژوهشگران، دانشجویان و علاقه‌مندان به تاریخ، معماری و فرهنگ ایران به‌شمار می‌روند. آن‌ها می‌توانند محل برگزاری کارگاه‌ها، نمایشگاه‌ها و دوره‌های آموزشی نیز باشند.

حفظ خانه‌های تاریخی نه‌تنها به حفظ تاریخ و فرهنگ کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به توسعه پایدار و بهبود کیفیت زندگی در جوامع محلی نیز منجر شود با آنکه در بسیاری از شهرهای ایران خانه‌های تاریخی به‌عنوان مکمل‌هایی در کنار سایر جاذبه‌های گردشگری ایفای نقش می‌کنند اما در همدان پایتخت تاریخ و تمدن ایران زمین، تعداد خانه‌های فعال که دربشان به روی گردشگران باز باشد، انگشت‌شمار است.

با توجه به اهمیت موضوع درخصوص آخرین وضعیت این خانه‌ها و ضروریات این حوزه با عضو هیئت‌علمی دانشگاه بوعلی سینا همدان که در این راست پژوهشی داشته گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید:

صاحب محمدیان‌منصور با اشاره به تغییر سبک زندگی در دوره‌های مختلف تاریخی اظهار کرد: از نظر علمی نگهداری از میراث گذشته، مطالعه و بررسی آن‌ها ضروری است؛ چراکه ما در دوره‌های بعدی می‌توانیم از راهکارهایی که پیشینیان در موارد مختلف به‌کار برده‌اند، بهره ببریم.

وی با ابراز اینکه به‌طور مثال امروزه موضوع انرژی در جامعه مطرح است که باید در این خصوص تحقیق کرد، افزود: باید به نوع معماری گذشته توجه داشت و از نکات مثبت و لازم آن متناسب با سبک زندگی امروز بهره ببریم.

■ بررسی سبک زندگی گذشته، راهکارهایی از منظر اقتصادی و گردشگری به ما ارائه می‌دهد

وی ادامه داد: با توجه به اینکه امروزه ما از نظر اجتماعی، از روابط و تعاملاتی که مردم در گذشته با هم داشتند، محروم هستیم، بنابراین بررسی سبک زندگی گذشته در این خانه‌ها راهکارهایی را از منظر اقتصادی و گردشگری به ما ارائه می‌دهد.

■ خانه‌های بومگردی، منبع درآمدی برای افراد محلی

عضو هیئت‌علمی دانشگاه بوعلی سینا همدان با عنوان اینکه انعطاف‌پذیری که در خانه‌های سنتی ما وجود دارد، امکان تغییر کاربری که امروزه می‌تواند مفید باشد را می‌دهد، گفت: در شهرهایی که محورهای اقتصادی آن‌ها در حوزه گردشگری تعریف شده این خانه‌ها می‌توانند مورد استفاده قرار گرفته و منبع درآمد خوبی برای جامعه امروز باشند.

محمدیان‌منصور افزود: تبدیل این خانه‌ها به بومگردی به گردشگر حس زندگی در گذشته و ارتباط با طبیعت، تعاملات انسانی و معماری را خواهد داد، تا بتوانند این موارد را با سبک زندگی امروز مقایسه کنند؛ این موارد می‌تواند حس تعلقی برای انسان امروز نسبت به معماری و هویت خود ایجاد کند.

وی با بیان اینکه این خانه‌ها در گذشته محل سکونت چندین خانوار بوده، ابراز کرد: سبک زندگی امروزه امکان استفاده از این نوع ساخت و سازها را به ما نمی‌دهد، بنابراین امکان تبدیل این خانه‌ها به کاربری‌های امروزی مثل بومگردی، هتل، رستوران و سایر کاربری‌های تجاری دیگر مانند خانه‌های مد یا صنایع دستی، آرایشگاه‌های زنانه و مردانه، فروشگاه‌ها و صرافی‌ها وجود دارد.

وی ادامه داد: منحصر به‌فرد بودن این خانه‌ها و نبود چنین فضاهایی در دیگر شهر و یا کشورها آن‌ها را به نسخه‌های کم‌یابی تبدیل کرده که تنها در یک منطقه جغرافیایی دیده می‌شوند.

این استاد دانشگاه بوعلی سینا با اشاره به اینکه هر چیزی که یک منطقه جغرافیایی را منحصربه‌فرد کند، مانند طبیعت، معماری، سبک زندگی، غذا و نوع تعاملات اجتماعی آن منطقه، می‌تواند برای سایر مردم جهان یک جاذبه باشد، گفت: مواردی که بیان شد برای مردم منطقه یک عادت و سبک زندگی ایجاد می‌کند که باعث می‌شود نتوانند آن‌جا را ترک کنند که به آن تعلق گفته می‌شود، یعنی آن ارتباط آنقدر قوی است که شما نتوانید به‌راحتی از آن دل بکنید.

> **بافت تاریخی تنها یک خانه نیست؛ بلکه یک محله با سبک زندگی را نیز شامل می‌شود که به‌عنوان یک گنجینه می‌تواند برای مطالعه، زندگی و گردشگری حفظ و نگهداری شود.**

محمدیان‌منصور با اشاره به اینکه نقش غذا در فرهنگ ایرانیان بسیار قابل توجه است به حدی که ایرانیان مقیم خارج در روزهای تعطیل سعی می‌کنند حتماً غذای ایرانی سرو کنند که این به معنای تعلق است، ابراز کرد: اگر ما نقش غذا، معماری، موسیقی و سبک زندگی مناطق مختلف را تقویت کنیم، بسیار کمک‌کننده خواهد بود.

وی توضیح داد: یکی از معضلات افرادی که مهاجرت می‌کنند، غذاست چراکه مدت‌ها طول می‌کشد تا با غذاهای کشور مقصد عادت کنند و همیشه یک حس خاطره‌انگیز به غذاهای ایرانی دارند که بیانگر تعلق خاطر داشتن افراد به یک موضوع است.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه سلسله‌مراتب نیازهای انسانی توسط بسیاری از محققان علوم اجتماعی تدوین شده که نمونه معروف آن «سلسله نیازهای مازلو» است که در آن نیازهای فیزیکی، امنیتی و نیاز به تعلق مطرح است که این تعلق می‌تواند به انسان‌ها، محیط جغرافیایی یا شهرها باشد، افزود: حس تعلق هرچه در جامعه قوی‌تر باشد، باعث خواهد شد افراد کمتر به فکر ترک آن جامعه یا مهاجرت بیفتند و برای آن محیط جغرافیایی و کشور حاضراند ازخودگذشتگی کنند.

محمدیان‌منصور ادامه داد: ما از نظر روحی و روانی نیز به این تعلق نیاز داریم و معماری و شهرسازی یکی از مواردی است که می‌تواند حس تعلق برای افراد جامعه ایجاد کند.

وی با اشاره به اینکه با توجه به تغییر سبک زندگی و مشکلات اقتصادی امروزه ساخت چنین خانه‌هایی در این متراژ مقرون به‌صرفه نیست، البته که ساختمان‌های امروزی با فناوری روز ساخته می‌شوند، اظهار کرد: بافت‌های قدیمی ارزشمند بوده و نیاز به نگهداری دارند، باید آها را حفظ و در آن‌ها کاربری‌های جدید ایجاد کرد.

وی با بیان اینکه ایده‌آل آن است که این خانه‌ها همان کاربری گذشته را داشته باشند اما امروزه خرید آن‌ها و زندگی یک خانواده در چنین فضاهایی ممکن نیست، اظهار کرد: در مقیاس وسیع‌تر می‌توان از این خانه‌ها به‌عنوان رستوران‌ها، موزه، اقامتگاه و سایر موارد بهره برد.

این استاد دانشگاه یکی از راهکارهای حفاظت و نگهداری از این خانه‌ها را تغییر کاربری آن‌ها دانست و گفت: این تغییر کاربری باید به گونه‌ای باشد که از نظر اقتصادی بهره‌وری داشته باشد.

■ حفظ محله‌های قدیمی ضروری است

محمدیان‌منصور با بیان اینکه برخی بر این باورند که این فضاها باید تخریب و به آپارتمان تبدیل شوند و برخی دیگر با آنکه توانایی تبدیل این خانه‌ها به آپارتمان را دارند اما همچنان علاقه‌مند به سبک قدیمی‌اند تأکید کرد: تصور بسیاری از مدیران و مردم ما این است که تنها بافت این خانه را باید حفظ کرد در حالی که اینگونه نیست؛ محله، کوچه‌ها، مشخصات ارتباط کوچه‌ها و خانه‌ها با آن مرکز محله و سبک زندگی که جریان دارد مهم است و یک خانه به‌تنهایی حائز اهمیت نیست، بافت مناطق باید واجد ارزش باشد.

به اذعان وی در گذشته امکان خرید مایحتاج روزانه و گفت‌وگو با اهالی که خود امنیت محله را افزایش می‌داد وجود داشت، بسیاری از محققان امروزی سبک زندگی محلات مختلف را برای شهرسازی‌های جدید پیشنهاد داده‌اند تا محلات جدیدی بر مبنای انسان‌محوری احداث شوند.

این استاد دانشگاه بوعلی سینا تصریح کرد: معماری قدیم می‌تواند شیوه‌های زندگی که در گذشته وجود داشته را در دوره‌های بعد یا هم‌اکنون به محققان ارائه دهد و بتوانیم از آن‌ها به‌عنوان الگو بهره ببریم.

محمدیان‌منصور با بیان اینکه «کلارنس پری» پژوهشگری است که سبک زندگی واحد همسایگی را مشاهده کرد و به دنیا پیشنهاد داد که مورد استفاده قرار گیرد، گفت: همه مجموعه قرارگاه‌های رفتاری مانند خرید، سر زدن به مغازه‌ها، امامزاده محل، نانوایی و سایر موارد باعث بالا رفتن تعاملات اجتماعی، افزایش حس تعلق و بسیاری از مواردی که در معماری ما غایب است، خواهد شد به‌عنوان مثال امروزه همسایگان ساکن طبقات بالا و پایین یک آپارتمان؛ آن ارتباطی که در گذشته در محلات وجود داشت را با یکدیگر ندارند.

وی با تأکید بر اینکه امنیت در محلات سنتی خیلی بیشتر بوده، ادامه داد: در گذشته چشمان ناظری که در محلات وجود داشت امنیت را برای ساکنان به‌وجود می‌آورد که اکنون در فضاهای آپارتمانی شاهد آن نیستیم.

وی با اشاره به اینکه انسان‌ها همچون دیگر موجودات نیاز به قلمرو دارند، گفت: قلمرو در محله‌های قدیمی قوی‌تر از یک آپارتمان است، به طوری که به‌طور مثال در گذشته اگر یک فرد معتاد در محله حضور می‌یافت و موادمخدر مصرف می‌کرد در صورت مشاهده سریعاً اهالی به آن تذکر داده و فرد را از منطقه دور می‌کردند اما امروزه در طبقه ۱۵ یک آپارتمان چنین فردی مشاهده شود افراد خود را ملزم نمی‌دانند که به آن تذکر دهند.

این استاد دانشگاه افزود: این موضوع را بسیاری از محققان مانند اسکار نیومن بیان کرده‌اند که نه‌تنها در فرهنگ ما بلکه در فرهنگ آمریکا نیز بیان شده که خانه‌های تک‌واحدی دو طبقه از نظر قلمرو و امنیت بسیار قوی‌تر از برج‌ها و ساختمان‌های بلندمرتبه هستند و آمار جرم و جنایت نیز در آن‌ها کمتر است.

محمدیان‌منصور با بیان اینکه از مدیران بسیار شنیده‌ایم که چون اثر تاریخی خاصی در یک محله وجود ندارد بنابراین تعریض و آسفالت شود در حالی که خانه سنتی تنها بخشی از زنجیره و سبک زندگی بوده و محله تاریخی نیز حائز اهمیت است گفت: محله‌ای مانند کبابیان با تمام ارکان موجود آن که یکی از آن‌ها خانه سنتی است، باید حفظ شود.

■ حمایت‌های قانونی و مالی برای حفاظت از خانه‌های تاریخی به‌روز نیست

وی خاطرنشان کرد: متأسفانه مباحث قانونی ما به‌روز نیست و از تجربه شهرها و کشورهای دیگر الگو نمی‌گیریم، ناگفته نماند که حمایت‌های مالی از این بافت‌ها نیز بسیار کم است.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه مسئولان ما به راهکارهای مناسبی که در دیگر شهرها مورد استفاده قرار گرفته توجهی ندارند، ابراز کرد: به طور مثال در کاشان خانه‌های قدیمی به‌خوبی نگهداری شده و در اختیار گردشگران قرار می‌گیرند اما اگر شما در استان همدان بخواهید یک خانه تاریخی به سبک کوهستانی را ببینید، ممکن نخواهد بود.

■ امکان بازدید از خانه‌های تاریخی برای گردشگران ممکن نیست

محمدیان‌منصور در بخش دیگر سخنان خود با اشاره به وضعیت خانه‌های قدیمی در استان همدان تصریح کرد: خانه پوستی‌زاده متعلق به شهرداری، خانه صالحان و صیفی متعلق به راه و شهرسازی، خانه نظری، خانه بیژن، ضرابی و صمدیان متعلق به میراث فرهنگی است، باید پرسید که کدام‌یک از این ادارات این خانه‌ها را همچون خانه عباسیان، طبابایی‌ها یا خانه عامری‌ها در کاشان به فضایی تبدیل کرده‌اند که گردشگران بتوانند با تهیه بلیت از آن بازدید داشته باشند.

■ بخش خصوصی در حفظ و نگهداری خانه‌های تاریخی موفق عمل کرده‌اند

وی عنوان کرد: بخش خصوصی جلوتر از مدیران ما در حال فعالیت است و توانسته خانه‌های قدیمی در اختیار خود را به کاربری‌های دیگری تبدیل کند و یا در حال پیگیری و ساماندهی آن‌ها است.

این استاد دانشگاه بوعلی سینا ابراز کرد: مدرسه آزاد در خیابان شریعتی و خانه مازوچی در کوچه آخوند در حال تبدیل شدن به رستوران و خانه شرف‌خوانی در کوچه آخوند نیز در حال تبدیل شدن به بومگردی است؛ این بدان معناست که مردم جلوتر از ادارات برای حفظ و استفاده از این خانه‌ها گام برداشته‌اند.

■ خانه‌های در اختیار ادارات، در حال از بین رفتن هستند

محمدیان‌منصور با اشاره به اینکه خانه‌هایی که در اختیار ادارات قرار دارند در حال از بین رفتن هستند، اما خانه‌هایی که متعلق به مردم است به‌خوبی نگهداری می‌شود، گفت: در حالت کلی اگر این خانه‌ها به بخش خصوصی سپرده شود، بهتر است، از طرفی تعداد خانه‌های در اختیار بخش خصوصی از ادارات یا دولت بیشتر است.

وی مطرح کرد: اگر ما راهکارها و جذابیت‌های اقتصادی این خانه‌ها را به مردم به‌عنوان یک منبع اقتصادی قوی مانند رستوران یا بومگردی معرفی کنیم این امر می‌تواند باعث ترغیب دیگر مالکان به این سمت‌وسو شود.

وی تأکید کرد: شهرداری و سایر نهادهای دولتی باید به چشم پروژه‌های محرک توسعه، خانه‌های در اختیار خود را مرمت کرده و در اختیار بخش خصوصی قرار دهند چراکه اگر این فضاها تبدیل به مراکز اقتصادی پردرآمد شود سایر مالکان نیز این کار را انجام می‌دهند.

این استاد دانشگاه ادامه داد: این امر باید در کنار روش‌های علمی که به‌عنوان تشویق وجود دارد، مانند حذف پارکینگ، کاهش عوارض و مالیات‌ها و انتقال حق توسعه همراه باشد.

محمدیان‌منصور توضیح داد: انتقال حق توسعه به این معناست که هر خانه قدیمی که اجازه ساخت و ساز ندارد، برای آن در زمین‌های اطراف شهر که برای توسعه در نظر گرفته‌اند، زمینی اختصاص دهند.

وی با اشاره به اینکه این موارد برخی روش‌هایی است که در کشورهای دیگر برای حفظ بافت تاریخی خود استفاده می‌کنند، اظهار کرد: بافت‌های تاریخی تنها شامل یک خانه نیستند؛ بلکه یک محله با سبک زندگی گذشته به‌عنوان یک گنجینه می‌تواند برای مطالعه، زندگی و گردشگری حفظ و نگهداری شود.

وی در پاسخ به اینکه در همدان، کدام خانه‌های تاریخی در اولویت حفاظت قرار دارند و چه برنامه‌هایی برای آن‌ها در حال اجرا است؟ گفت: مدرسه صالحان که خانه احتشام‌الدوله بوده و در محله گلپا قرار دارد در اختیار اداره راه و شهرسازی است، با آنکه این اداره واحدی با نام به‌سازی، نوسازی و بافت‌های فرسوده و تاریخی دارد، اما خانه‌ای تاریخی دارد که در حال از بین رفتن است؛ در حالی که می‌تواند آن را به یک فرهنگسرای بزرگ تبدیل کند.

این استاد دانشگاه بوعلی سینا ادامه داد: خانه‌های صیفی و قهاری نیز در حال از بین رفتن هستند و از این اداره کل باید پرسید که شما که خود متولی این کار هستید چرا چنین وضعی پیش آمده است؟

محمدیان‌منصور با اشاره به اینکه شهر کتاب میدان دانشگاه که در یک مرکز پر جنب و جوش است یا خانه دوست خیابان مهدیه نمونه‌هایی از فضاهای سامان‌یافته‌اند، آیا خانه صالحان نیز قابلیت تبدیل شدن به چنین مراکزی را ندارد؟ گفت: کارمندان ادارات انگیزه‌ای برای تبدیل شدن آن فضا و بازدهی اقتصادی ندارند چراکه کار روزانه‌ای که برای آن‌ها تعریف شده را پیگیری می‌کنند، این خانه‌ها باید به بخش خصوصی اجاره داده و یا فروخته شود.

وی ادامه داد: خانه‌های ضرابی که اخیراً به بخش خصوصی اجاره داده شده، خانه صمدیان در جولان و خانه عبادی که به کتابخانه تبدیل شده در اختیار میراث فرهنگی است و اداره اوقاف نیز بسیاری از چنین بناها را در اختیار دارد مثل دارالشفاء اعتمادیه که قرار بود در اختیار بخش خصوصی قرار گیرد.

وی درخصوص خانه‌هایی که در اختیار مردم است و در حال مرمت هستند گفت: خانه احمدی یا مازوچی و خانه روناسی تبدیل به بومگردی شده‌اند، مدرسه آزاد که به رستوران تبدیل شده، مدرسه مریم در محله چرچره نیز در حال تبدیل شدن به بومگردی است.

این استاد دانشگاه بوعلی سینا خاطرنشان کرد: برخی خانه‌ها نیز مانند خانه تخمه‌چی در کوچه آقای آخوند، خانه‌های شریفی، غضنفری و مصیبیان در جولان قرار دارند که اهالی همچنان در آن زندگی می‌کنند و آن را دوست دارند.

محمدیان‌منصور با عنوان اینکه تعداد قابل توجهی از این خانه‌ها را در استان شاهدیم که برخی مالکان آن‌ها را رها کرده‌اند تا تغییر کاربری داده و آپارتمان‌سازی کنند، افزود: برای مرمت این خانه‌ها حمایت‌ها و تسهیلات لازم باید مورد توجه باشد.

وی گفت: خانه نراقی در خیابان شریعتی، مدرسه جنت در سعیدیه، خانه میرزایی‌پارسا (سالم اصلانی) در محله قدیم چرچره که قبلاً سفارت آلمان بوده و بعد از جنگ جهانی اول در اختیار شخصی کرمانشاهی قرار گرفته و آن فرد خانه را به خانواده میرزایی‌پارسا فروخته و هم‌اکنون نیز در اختیار مالکان است، در خیابان میرزاده عشقی پشت رستوران حافظ و کنار مدرسه مریم قرار دارد و در حال تبدیل شدن به بومگردی است، مدرسه جنت در سعیدیه که خانه امیرنظام قره‌گوزلو بوده، هم‌اکنون متروکه رها شده است.

علی ای حال در استان همدان خانه‌ها و عمارت‌های زیبایی وجود دارند که قدمت برخی از آن‌ها به دوران قاجار برمی‌گردد و امروزه به جزئی از جاذبه‌های دیدنی و تاریخی شهر بدل شده‌اند، این روزها برای حفظ این ظرفیت‌های معماری و گردشگری، مرمت و احیا در برخی از آن‌ها مورد توجه قرار گرفته اما تعداد کمی از آن‌ها برای حضور گردشگران محیا هستند.

با آنکه همدان یکی از شهرهای تاریخی و با قدمت ایران و جهان به‌حساب می‌آید اما تعداد خانه و محله‌های قدیمی فعال در آن انگشت‌شمار است در حالی‌که دیگر شهرها امروزه در پی احیا و مرمت محلات قدیمی هستند اما این امر در شهر ما آنچنان مورد توجه نیست. حال باید دید حفظ و مناسب‌سازی خانه‌های قدیمی که گنج‌های فراموش‌شده همدان هستند چه زمانی مورد توجه مسئولان شهر ما قرار خواهند گرفت؟ اگرچه به عقیده کارشناسان احیای محلات قدیمی باید مورد توجه باشد؛ اما چنین چیزی را شاهد نیستیم و در بیشتر محلات قدیمی همچون چمن کبابیان می‌بینیم که ادارات امانت‌داران خوبی برای این خانه‌ها و محلات نیستند.

کلام آخر آنکه حفظ محلات قدیمی، معماری و همه آداب و نوع تعاملات اجتماعی آن‌ها، چراغ راه آیندگان است.

گردشگری زمستانی؛ فرصتی برای شکوفایی اقتصادی و اجتماعی

سپهرغرب، گروه گردشگری: گردشگری زمستانی یکی از جذاب‌ترین و پرطرفدارترین انواع گردشگری است که در فصل سرما انجام می‌شود؛ این نوع گردشگری به‌دلیل تنوع فعالیت‌ها و تجربه‌های منحصر به‌فردی که ارائه می‌دهد، مورد توجه بسیاری از افراد قرار گرفته است.

گردشگری زمستانی یکی از جذاب‌ترین و پرطرفدارترین انواع گردشگری است که در فصل سرما انجام می‌شود؛ این نوع گردشگری به‌دلیل تنوع فعالیت‌ها و تجربه‌های منحصر به‌فردی که ارائه می‌دهد، مورد توجه بسیاری از افراد قرار گرفته است؛ از ورزش‌های زمستانی مانند اسکی و اسنوبرد تا تفریحات آرام‌بخش مانند تماشای مناظر برفی و اقامت در هتل‌های کوهستانی، گردشگری زمستانی فرصتی بی‌نظیر برای لذت بردن از زیبایی‌های طبیعت در فصل سرد سال فراهم می‌کند.

یکی از محبوب‌ترین مقاصد گردشگری زمستانی، مناطق کوهستانی و اسکی هستند و این مناطق نه‌تنها برای علاقه‌مندان به ورزش‌های زمستانی جذاب هستند، بلکه برای کسانی که به‌دنبال آرامش و تماشای مناظر خیره‌کننده برفی هستند نیز ایده‌آلند؛ فعالیت‌های گردشگری زمستانی تنها محدود به اسکی و اسنوبرد نیستند.

ورزش‌هایی مانند هاکی روی یخ، اسکیت روی یخ، سورتمه‌سواری و حتی پیاده‌روی در برف نیز ازجمله تفریحات پرطرفدار در این فصل هستند. علاوه بر این، برخی مناطق گردشگری زمستانی، فعالیت‌های منحصر به‌فردی مانند حمام آب گرم، تماشای شفق قطبی و یا شرکت در جشنواره‌های زمستانی را نیز ارائه می‌دهند که تجربه سفر را به‌یادماندنی‌تر می‌کنند.

گردشگری زمستانی همچنین تأثیر قابل توجهی بر اقتصاد مناطق سردسیر دارد؛ بسیاری از شهرها و روستاهایی که در فصل‌های دیگر سال چندان شلوغ نیستند، در زمستان به‌دلیل جذب گردشگر رونق می‌گیرند. این موضوع باعث ایجاد فرصت‌های شغلی و درآمدزایی برای مردم محلی می‌شود و به توسعه زیرساخت‌های منطقه کمک می‌کند.

■ مزایای اقتصادی و اجتماعی جشنواره‌های زمستانی

برگزاری جشنواره‌های زمستانی می‌تواند مزایای متعددی به همراه داشته باشد:

– رونق اقتصادی و ایجاد اشتغال: افزایش تعداد گردشگران، درآمدزایی برای اقامتگاه‌ها، رستوران‌ها و سایر کسب‌وکارهای محلی را به همراه خواهد داشت.

– معرفی جاذبه‌ها: این رویدادها فرصتی بی‌نظیر برای معرفی جاذبه‌های طبیعی، تاریخی و فرهنگی منطقه به گردشگران داخلی و خارجی فراهم می‌کنند.

– ایجاد شور و نشاط اجتماعی: جشنواره‌ها با ایجاد فضایی پرنشاط، به تقویت همبستگی اجتماعی و افزایش رضایت عمومی کمک می‌کنند.

– جذب سرمایه‌گذاری: موفقیت جشنواره‌ها می‌تواند نگاه سرمایه‌گذاران را به ظرفیت‌های گردشگری منطقه جلب کرده و منجر به توسعه زیرساخت‌ها شود.

■ تبلیغات مؤثر؛ کلید موفقیت جشنواره‌ها

یکی از الزامات مهم برای موفقیت جشنواره زمستانی، تبلیغات گسترده و هدفمند است، از سویی یکی دیگر از محورهای مهم در توسعه گردشگری زمستانی، سرمایه‌گذاری در پیست‌های اسکی و ورزش‌های زمستانی است و مسئولان می‌توانند با بهبود امکانات پیست‌ها و ایجاد تسهیلات جانبی، زمینه جذب گردشگران ورزشی را تقویت کنند.

■ چشم‌انداز گردشگری زمستانی

برخی از شهرهای ایران مانند سرعین با برخورداری از منابع طبیعی، زیرساخت‌های مناسب و ظرفیت‌های گردشگری فراوان، پتانسیل تبدیل شدن به یکی از مقاصد مهم گردشگری زمستانی کشور را دارد. به گفته کارشناسان، هم‌زمانی برنامه‌های تبلیغاتی، توسعه زیرساخت‌ها و برگزاری رویدادهای متنوع، می‌تواند این شهرستان را به نمونه‌ای موفق در حوزه گردشگری پایدار تبدیل کند.

در این مسیر اجرای برنامه‌های منسجم و هماهنگ در حوزه گردشگری زمستانی، علاوه بر رونق اقتصادی، می‌تواند گامی بلند در جهت افزایش اعتبار و شهرت شهرستان سرعین بردارد. امید است که با همکاری دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی، گردشگری زمستانی این منطقه از یک طرح به واقعیتی موفق و ماندگار تبدیل شود.